

Az MMTÉH meteormegfigyelései - I.

A Gyöngyösi Csillagászati Szakkör tagjai megkísérlik biztosítani azt, hogy a lapunkban rendszeresen közöljék az MMTÉH meteormegfigyeléseit. Az anyag hatalmas és inhomogén ezért csak a mikrometeorit, a fotografikus, a teleszkópikus technikával végzett észleléseket valamint a fényesebb meteorokat /tűzgömböket/ dolgozzuk fel állandóan.

A vizuális észleléseket végzőket és értékes eredményre jutó megfigyelőket arra kérjük, hogy a nyers észlelési anyagokat maguk dolgozzák fel, elemezzék ki és küldjék be a METEOR Szerkesztőségébe önálló cikként. A gyöngyösiek erre csak néha vállalkoznak.

Most az 1979 nov., dec. és 1980 jan. észlelései következnek a négy témafelelős tollából. Az adatok -végre- a teljes hazai amatőr csillagászatot átfogó MMTÉH összes anyagán alapulnak.

A feldolgozók: /3200 Gyöngyös/

Mikrometeorit: Juhász László; Jószerencsét u. 24.III/1

Tűzgömbök : Kelemen Zsolt; Ifjúság u. 6.

Teleszkópikus: Keszthelyi Sándor; Jászsági u. 10.

Fotografikus : Zenkl Gábor; Szövetkezeti u. 9.

A. Mikrometeorit

A fenti időszakban viszonylag kisszámú észlelés érkezett. Ezt nem indokolja a zord téli időjárás, hiszen a mikrometeorit észlelésekhez kedvezőek a téli, csapadékos napok. A mikrometeoritozás a legkényelmesebb munkák közé tartozik, ennek ellenére a beérkezett adatok alapján kiderült, hogy kevesen foglalkoznak ezen észlelési ággal.

Az észlelés egyszerű, mivel az amatőr csillagász csak kiteszi észlelő edényét az esőre és ezután a munka további részét szobában, íróasztalnál ülve végzi. Aki kedvet kap ehhez a munkához, lapozza fel a METEOR 1975/1 számát és itt

megtalálhatja az észlelés módjának részletes leírását, a be-
küldési sémával együtt.

A megfigyelések felsorolása:

1/ Lakatos István /Maglód/

1979 nov. 5.	15 óra alatt	40 cm ² -en	4 db mikrometeorit
6.	12	40	3
8.	12	40	2
10-11.	27	40	6
11.	9	40	15
11-12.	12	40	5
16.	8	40	16
18.	26	40	8
1979 dec. 24.	12	40	14
1980 jan. 7.	12	40	18
23.	24	40	18

Az IHR értékek: 5,77 10⁸

2/ Rébus Péter /Tatabánya/

1979 nov. 15-16.	16 óra alatt	1256 cm ² -en	47 db mikrometeorit
16-17.	16	1256	36
1979 dec. 14.	7	1256	56
1980 jan. 16.	6	1256	94

Az IHR értékek: 4,06 10⁷

3/ Csiszár István /Tatabánya/

1979 nov. 11.	2 óra alatt	452 cm ² -en	12 db mikromet.
1980 jan. 26.	1	226	36

4/ Szilágyi Imre /Tatabánya/

1979 dec. 11.	4 óra alatt	430 cm ² -en	25 db mikromet.
1979 dec. 15.	6	430	34

Az utóbbi két észlelőnél az IHR értékek: 2,77 10⁸

B. Tüzugömbök

1979 dec. 9. Nagyváthy János /Sülysáp/

16:42:50-kor a Polaris közelében egy -6 mg-ós sárgásfehér tüzugömböt pillantott meg, mely 30 fokos útját 2 s múlva az epszilon UMa közelében fejezte be. A tüzugömb 1 s-ig tartó halvány nyomot hagyott.

1979 dec. 12/13. Kósa-Kiss Attila /Nagyszalonta/

-6 °C-os hidegben 23:45 és 02:55 között kis megszakítással meteorozott. Eközben egy -3 mg-ós Geminidát látott, melynek fehér színe volt.

1979 dec. 13/14. Majtényi Zsolt /Miskolc/

21:00 és 22:00-között észlelt és többek között 21:45-kor egy -3 mg-ós kékesfehér Geminidát látott, mely után kb 11 ivperc széles, keresztben barázdált nyom maradt, amely lassan kialudt.

1980 jan. 3. Szauer Ágoston /Pápa/

22:00 - 23:00 között észlelt és eközben egy -4 mg-ós sárga meteort látott.

1980 jan. 12. Szauer Ágoston /Pápa/

18:00 - 19:00 között egy -3 mg-ós sárga, 1 s-ig tartó tüzugömböt vett észre.

C. Teleszkópikusak

1979 dec. 8. 20:49 UT. Majtényi Zsolt Miskolcon az R UMa környékét nézte 7x50-el és 8 mg-ig látott csillagokat a 7 fokos LM-ben. Egy sárga, 0 mg-ós meteor 0,4 s alatt suhant át a tájon. Csóvája és nyoma nem volt.

1979 dec. 12. 21:12 UT. Majtényi Zsolt Miskolcon ismét az R UMa környékét nézte 7x50-es műszerével, amikor egy gyors kékesfehér, 6 mg-ós meteor jelent meg és tűnt el az LM-ben. 4 fok hosszúságu csóvája volt. Ez a meteor a TAU felől jött és útja párhuzamos volt a négy nappal előbbivel.

1980 jan. 4. 17:26 UT. Karászi István Karcagon a KK Per környékét nézte 46/272 mm-es lencsés távcsövével. A 3 fokos látómezőn egy 7,6 mg-ós meteor futott át. Az esemény 0,5 s-ig tartott és pulzált.

D. Fotografikus

Szauer Ágoston /Pápa/. Kamera CERTO KN-35; fényerő 1/2,8; f=45 mm; FORTEPAN 30 film /20 DIN/; 24x36 mm. 1979 nov. 13-án 19:27 és 19:57 között a o23o+25 volt a látómező közepe, 6 mg-ós határu, jó égen. 1 kocka; 30 perc expozíció; meteor nincs.

Kótai Gyula /Lábod/. Kamera PRAKTICA LTL-3, PENTON 1/1,8; f=50 mm; FORTEPAN 37 film /26 DIN/; 24x36 mm; hívás A-49. 1979 dec. 13-án 18:40 - 19:10 között, majd 19:11 - 19:41 között két kocka. Összes expozíció 60 perc, meteor nincs.

Kocsis Antal /Balatonkenese/. Kamerák: ZENIT Helios 1/2 fényerő; f=58 mm; valamint EXA I-a 1/2,8 fényerő; f=50 mm és KIEV 2-M 1/2 fényerő; f=50 mm. FORTE és ORWO 26-27 DIN-es 24x36 -os filmek. 1979 november folyamán 26 kocka készült összesen 5,2 óra expozícióval, legtöbbször párás levegőben. Meteor nincs.

Kocsis Antal /Balatonkenese/. Kamerák: ZENIT Helios 1/2 fényerő; f=58 mm; valamint EXA I-a Tessar 1/2,8 fényerő; f=50 mm; továbbá KIEV Jupiter 8-M 1/2 fényerő; f=50 mm. FORTEPAN 37 /26 DIN/ és ILFORD HP-S filmek. 1979 december hó folyamán két este készült 42 kockára, összesen 10 óra expozíció, de meteor nincs.

Járó Sándor /Ajka/. Kamera PRAKTICA EE-2 1/1,8 fényerő; f=50 mm; Film FORTEPAN 37 /26 DIN/; hívás A-49. 1979 dec. 8-án 18:30-tól 2x25 perces expozíció. A zenit felé állított géppel csak csillagnyomokat rögzített, meteor nincs.

Hardi Ferenc /Gyulakeszi/. Kamera ZENIT-E Helios 1/2 fényerő; f=58 mm; film FORTEPAN 34 /23 DIN/. 1979 dec. 8-án 18:54 - 19:18 és 19:20 -19:27 valamint 19:59 - 20:30 között exponált. A három kockára 62 perc expozíció jutott, meteor nincs. Közben párszor borulás. 1979 dec. 13-án 18:03 - 18:24 és 18:47 -19:06 között változóan felhős égen két kocka. 40 perc alatt meteor nincs.

Sajnos a nov. -dec. időszak időjárása nem kedvezett a meteorok fotózásának, de dicséretes amatőrtársaink próbálkozása és minden lehetséges alkalom kihasználása. Ennek köszönhető a viszonylag sok anyag.